

Oktober 2023

Undanröj resebegränsningar för barn med dubbelt medborgarskap

Resolutionsmottagare

Justitiedepartementet

Justitieutskottet

Migrationsverket

Problemformulering

Att inneha två eller fler medborgarskap kan ge upphov till problem, inte minst om det svenska medborgarskapet inte erkänns av det andra landet/de andra länderna. Kina är ett av de länder som inte godtar dubbelt medborgarskap.¹ Undantag görs inofficiellt för minderåriga barn under 18 års ålder.

I praktiken innebär det att de kinesiska myndigheterna kan begränsa möjligheten för den svenska medborgaren att resa ut ur Kina och till Sverige. Resebegränsningarna behöver inte enbart uppstå i en krissituation, utan även i samband med en "vanlig" resa till Sverige.^{2 3 4}

Barn som är födda i Kina och har en kinesisk och en utländsk förälder klassificeras av kinesiska staten som "kineser med nationalitetskonflikt".⁵ I och med att det blir allt vanligare att kineser bildar familj med en icke-kinesisk medborgare har Kina skapat en möjlighet för dessa barn att resa ut ur landet med sitt icke-kinesiska pass givet att man gör

¹ National Immigration Administration [<https://en.nia.gov.cn/n162/n222/c421/content.html>]

² RNZ, artikel från 20230803 "Navigating China's dual citizenship ban" [<https://www.rnz.co.nz/news/chinese/495129/navigating-china-s-dual-citizenship-ban>]

³ Reddit.com, 2015 "Need help, China is not allowing my baby leave China so we can visit family." [https://www.reddit.com/r/China/comments/4a6wm7/need_help_china_is_not_allowing_my_baby_leave/?rdt=53204]

⁴ Reddit.com, 2022. "How to exit China / enter USA for mixed USA/Chinese child." [https://www.reddit.com/r/chinalife/comments/10k1nnj/how_to_exit_china_enter_usa_for_mixed_usachinese/]

⁵ Smart Shanghai. [<https://www.smartshanghai.com/articles/travel-and-sightseeing/how-to-get-an-entry-exit-permit-for-your-kid>]

en ansökan för att få ett speciellt resedokument, en s.k. entry-exit- permit hos The Public Security Bureau i Kina.^{6 7} Detta fungerar tills barnet är 18 år.

Ett barn som är mantalsskrivet i Kina, dvs har s.k. Hukou, får id-kort med personnummer, vilket underlättar i det dagliga livet, och de har rätt till ett kinesisk pass. Med ett kinesiskt pass kan barnet resa utan någon speciell ansökan till länder som inte kräver visum av kinesiska medborgare, exempelvis Thailand och Förenade Arabemiraten, men också till länder där det krävs visum för kinesiska medborgare, exempelvis Sverige.

Numera finns det en grupp barn i Kina med både svenskt och kinesiskt medborgarskap och dubbla pass som inte lagligt kan resa direkt till andra Schengenländer. De kan inte använda sig av det kinesiska passet eftersom Sverige inte utfärdar visum till egna medborgare, och de kan inte heller använda det svenska passet eftersom Kina inte längre utfärdar "entry-exit-permit" till barn som är mantalsskrivna i Kina och har tagit ut ett kinesiskt pass.

Enligt uppgifter till Svenskar i Världen från svensk-kinesiska familjer bosatta i Kina är det svårt att säga upp ett kinesiskt medborgarskap för barn när barnet blivit mantalsskrivet i Kina.

Lösningsförslag

Rätten för svenska medborgare att resa in i Sverige är en grundlagsskyddad rättighet genom bestämmelsen i 2 kap. 7 § regeringsformen.⁸ Rätten skyddas också av artikel 3 i det fjärde tilläggsprotokollet till Europakonventionen: rätten att resa in i medborgarskapslandet är absolut och utan undantag.⁹

Sverige bör därför skyndsamt ta fram en lösning för att hjälpa svenska medborgare med dubbelt medborgarskap att resa från bosättningslandet till Sverige. Lösningen måste även vara applicerbar för den som är svensk medborgare men som aldrig har bott i Sverige.

⁶ Chodorow Law Offices [<https://lawandborder.com/u-s-consulate-shenyang-pro-forma-visas-dual-nationals/>]

⁷ China.org [<http://www.china.org.cn/english/government/130485.htm>]

⁸ "Kungörelse (1974:152) om beslutad ny regeringsform". [https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/kungorelse-1974152-om-beslutad-ny-regeringsform_sfs-1974-152#K2]

⁹ European Court of Human Rights, u.å. "Europeiska Konventionen – Om skydd för de mänskliga rättigheterna". Echr.coe.int. [https://www.echr.coe.int/documents/convention_swe.pdf].

USA löser problemet genom att utfärda ett så kallat "Proforma Visa" till sina medborgare i deras kinesiska pass så att de enkelt kan lämna Kina, trots att visum i vanliga fall inte utfärdas till dem.^{10 11}

Svenskar i Världen uppmanar berörda resolutionsmottagare att ta fram en motsvarande lösning för svenska medborgare med dubbla medborgarskap.

¹⁰ Lawandborder.com, "U.S. Consulate in Shenyang on Pro Forma Visas for Dual Nationals"
[<https://lawandborder.com/u-s-consulate-shenyang-pro-forma-visas-dual-nationals/>]

¹¹ Quora.com. [<https://www.quora.com/How-can-a-dual-American-Chinese-citizen-keep-living-in-China-yet-travel-freely-to-the-US-without-issues>]
<https://ecommons.cornell.edu/items/052cffd3-bd34-43b0-8b24-a8983c5ac435>]